

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidecalogvs Theologico-Politicvs Reformatvs

Dript, Laurentius a

Paderbornae, 1672

11. Pacta cum Haereticis nequaquam servanda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13441

Petro vestimentis calceos nudipedi Paulo ex singulari commiseratione & liberalitate donare.

76. Experiuntur proh dolor plures Principes, tam A- quam Catholici, fortunam Deum & omnia sibi quodammodo adversari: nec cogitant id à vindice Dei manu bonorum, & jurium Ecclesiasticorum invasionem & detentionē punientis procedere: qui licet quandoque talibus injustis invasoribus ad tempus, ob quædam eorum opera moraliter bona ut justitiæ administrationem, misericordiæ exhibitionem, &c. bene esse finit: cum tamen completæ fuerint iniquitates *amorh-* eorum auferentium, & sufficienter puniti à quibus ablata sunt: postliminio suis legitimis hæredibus ea sciet restituere.

PROPOSITIO XI.

Pacta cum Hæreticis nequaquam servanda.

77. **C**ommune est omnibus Hæreticis quod Catholicis imponant, quasi ij doceant Hæreticis, qui fidem Deo in Baptismo

ptismo datam fregerunt non esse servandam
fidem juxta vulgatum axioma. *Frangenti
dem, fides frangatur eidem.* Nihilominus, quæ
multa illicite fiunt, quæ tamen facta tenentur
& obtinent roboris firmitatem, merito
quæritur, an Catholicus Princeps teneatur
servare Hæreticis in sua ditione libertatem
impunitatemque iis illicite promissam, &
mutuo partium consensu solemniter pactam.

Pro parte negativa est *Primo* jam addu-
ctum axioma *Frangenti Fidem.* *Secundo*
quia illicitum est communicare cum noto-
rie excommunicatis, maximè in Bulla ce-
na, tales autem sunt Hæretici. *Tertio*: quia
diversis Pontificibus subditi ac Proceres
Juramento fidelitatis & homagio, quo Re-
gibus tenebantur attricti absoluti sunt ob
lapsum eorum in hæresim. Vnde *D. Thomas*
22. q. 12. a. 2. in corp. nixus. cap. Excommunicati
tavimus 15. extra de Hæreticis & cap. nos Sa-
ctorum 15. q. 6. quam cito aliquis ait per ser-
tentiam denominatur excommunicatus pro-
pter Apostasiam à fide ipso facto ejus subditi
sunt absoluti à dominio ejus, & à juramento
fidelitatis, quo ei tenebantur. Sic *Paulus III.*

Henr

Henricum Octavum. Pius V. Elisabetham Regem & Reginam Anglia excommunicavit, & propter lapsum in hæresim subditos quoscunque à juramento fidelitatis absolvit. Quibus accedit Authoritas Concilij Constantiensis quod Joanni Huss & Hieronymo Pragensi datam fidem fregit, & utrumque scæditrage igni adjudicavit, & successus cladis Varnensis.

78. Hæc sunt argumenta præcipua quibus contra Catholicos se fundant Adversarii: Hæc adducit *Reinkingh lib. 2. class. 1. cap. 2.* alijsque communiter, ut talibus argumentis omnem quasi ad Religionis concordiam viam occludant. Cum spes esset Belgij fœderatas Provincias ad avitam fidem reducendi: Prædicantes id dissuaserunt asserentes Regem Catholicum, & omnes Papistas docere Hæreticis fidem non esse servandam: Sed hos mox refutavit Molanus tribus de servanda Hæreticis. & quarto de servanda fide Rebellibus editis: Eundem errorem postrefuscitavit Prædicantius *Daniel Plancius* mox refutatus à Parocho Buscoducensi *Roberto Sverzio*. Hanc etiam causam

cur

cur ad Consilium Tridentinum non venerint, etiam ab eodem promisso prave facti conductu allegant Protestantes, quod etiam factâ promissione salvi conductus Catholicis fidendum non sit; utpote, qui docent Hæreticis fidem servandam non esse: quod licet integris voluminibus diu refutatum & quotidie illi reclametur à Catholicis, non cessant tamen suam antiquam resumere contumaciam. Est autem mens Catholicorum omnium non fidelibus solum, sed etiam infidelibus quibuscunque fidem servari debere; modo conditiones ad validam promissionem requisitæ adsint: quod si illarum aliqua desit, nulla cuiusque etiam sit facta promissio, suborietur obligatio: est autem promissio spontanea fidei obligatio alteri facta de re licitâ & possibili.

79. Pro quo sciendum aliquid licite promitti & impleri, ut promissio dandi Eleemosynam; aliud & illicite promitti, & impleri, ut Promissio homicidij, Fornicationis &c. aliud licite promitti, sed illicite præstari, ut cui promittas matrimonium, quod post adveniente obice inire nequis; aliud denique illicite

illicite promitti, & licite impleri, ut si puellæ
vel mulieri pro usu venereo pecuniam pro-
mittis, illicite quidem promittis, sed com-
missâ fornicatione ex justitiâ solvere obli-
garis. Quod si queras, ad quam ex his specib⁹
promissio de impunitate factâ Hæreticis re-
ducatur Respondeo ad Primū & 4. conveni-
entissime reduci posse: licite siquidem tole-
rari Hæreticos, ad majus malum evitandum;
dum nimirum ita multiplicati sunt, ut Prin-
cipe suo fortiores sint, metuaturque totius
Reipublicæ ex illorum impugnatione ever-
sio, dictum est supra in assertione, de diver-
sarum religionum permissione: hocque ca-
su licite illis promittitur & licite facta impu-
nitatis promissio servatur. Quod si illicite
Rex vel Princeps illis impunitatem promit-
tat, ut cum in malum & detrimentum suæ
reipublicæ cum aliter potest, sinit illos mul-
tiplicari, & impune esse: factam promissio-
nem nihilominus sub mortali & gravi pec-
cato implere tenetur. Sic Israëlita, licet con-
tra Domini consilium quod num. 37. requi-
rere obligabantur adeoque illicite Gabao-
nitis fœdere polliciti essent eos à se non oc-
ciden-

ciden-

cidendos, nihilominus illos fuisse etiam
 ram Deo obligatos ad servandum foedus,
 docuit Præposterus Saulis Gabaonitas, per
 sequentis, & interimentis zelus: ob quem
 totam terram Israëliticam triennali fame af-
 fluxit Deus teste S. Scriptura: Propter Saul
 & domum ejus sanguinum, quia occidit Ga-
 boanitas. Ad quæ verba *Theodoretus in lib. 2.*
Reg. q. 42. Totus populus ait: fecerat foedus cum
Gabaonitis: furis jurandi autem particeps fuit
& Sacerdos Eleazar & Jesus Propheta. Oportet
ergo Pastores eorum, qui jurarant, factis
foederibus non transilire: Regi autem contra le-
gem facienti persuadere, ut servaret jus ju-
randum. Propterea etiam post illius mortem
sustinnerunt famis castigationem.

80. Sententiam itaque Catholicorum om-
 nium concordem esse servandam Hæreticis
 fidem testatur *Molanus lib. 3. de fide Hæ-*
reticis servanda cap. 10. Nullum inquitens seu
Theologum, neque etiam clari nominis Juris-
consultum, quin conformiter doceant, fidem
publicam Hæretico servandam esse. Illi proinde
de probando non est inhærendum, sed supra
adductis Adversariorum, quibus se contra

Catho-

Catholicos fundant, Argumentis respondendum.

Ad primum itaque *frangenti fidem* Respondetur, cuilibet servandam fidem, nisi is in materiâ, super quâ pactum & conventum est, inter te & ipsum fidem fregerit: ut si initum sit foedus Pacis inter duos Principes, quoad omnes Provincias utriusque terrâ vel mari subjectas, frangenti fidem alteri, quoad unam Provinciam frangere vicissim fidem licebit quoad illam, & alias etiam aliasque Provincias: Similiter frangere licebit fidem ei in mari, qui fidem fregerat in terrâ.

81. Quod si dicas Hæreticos esse sine fide perfidos nullam ergo eis fidem & securitatem publicam deberi: & qui Deo infidelis est, & frangit fidem in Baptismo datam, quomodo homini fidelis erit? Ad hoc enim respondetur non ideo licere Pacta cum Hæreticis inita violare, quia illi Deo fidem fregerunt: qui enim alteri infidelis est, tibi fidelis manere potest. Tametsi enim Deo infideles difficulter noverint pacta sua, quæ religionem concernunt, servare, ea tamen, quæ cum ipsis inita sunt, sincerè servari debent:

bent: cum sæpius deprehendamus, eos melius fidem servare, quam qui eam maxime deberent servare.

82. Ad Secundum. Quoad Decreta Pontificia Respondetur: *Primo*. Illa concernent indistincte Hæreticos & Catholicos excommunicatos: unde non est, quod illi per his se gravent; nec solvunt eadem Decreta omnia vincula fidelitatis erga Hæreticos excommunicatos: Sed ea solum, qua valent suis Dominis obstringuntur ad serviendum manentibus nihilominus aliis obligationibus ad solvendum tributum & similibus: Declarat enim Summus Pontifex illos excommunicando suspensum esse exercitium Jurisdictionis ipsorum, eo quod nulli excommunicato conversari liceat: Idcirco non ideò, quasi Hæreticis non sit servanda fides, sed in pœnam, ut Reges, Principes & Domini temporales videntes se à suis defectos, tanto citius ad pœnitentiam redeant & Ecclesiæ reconcilientur.

Superest nunc, ut ad objectionem à Concilio Constantiensi & Cladis Varnensis in quibus se omnes fere sectarij, fundant

enim quenquam invenias, qui illas non ha-
beat) desumptas respondeamus.

83. *Christianus Matthiæ lib. 4. Theatri Historici in Sigismundo* refert 1. Eundem vocasse ad Consilium Constantiense *Joannem Huss* publica fide cavendo 2. *Hussum* sæpe petijse à Concilio audientiam nunquam tamen impetrasse. 3. *Sigismundum* ut audivit *Hussum* captivum detineri, graviter id tulisse, & Constantiam se recepisse, sed cum Pontificij dicerent Hæreticis non esse servandam fidem: remissionem omisisse, & primum omnium in eum pronuntiasse. Hæc est summa rei ex quibus inferunt A catholici, ergo Catholici docent non esse servandam fidem: nimirum quia *Sigismundus* publicâ fide cavet, & concilium nihilominus contra *Hussum* & *Hieronymum* de Pragâ processit: hinc Catholici docent non esse servandam Hæreticis fidem. Insignis consequentia, quasi verò, si Rex Galliæ alicui reo publicâ fide cavet, Rex Hispaniarum scædipragus fiat, si datam ab illo fidem non fervet; sed tria allata puncta breviter perstringamus.

84. Quod

84. Quod ad *Hieronymum* de Pragae
tinet: cum illi nulla fides publica data sit, non
violari potuit: citatus enim fuit à Concilio
sess. 6. Responsum ad ea, quæ sibi aliquando
vel aliqui in causâ fidei voluerint objicere
recepturus & factururus in omnibus iustitiæ
complementum: ad quod à violentiâ, iustitiâ
semper salvâ, omnem salvum conductum
nostrum, quantum in Nobis est, & fides ex
igit orthodoxa præsentium tenore offerimus,
& etiam plenius assignavimus. Hæc
sunt verba Concilij, ex quibus salvum con-
ductum cum limitatione salvâ semper iustitiâ
datum fuisse claret, potuit proinde ex-
gente iustitia contra illum procedere, etiam
usque ad internecionem, uti & fecit.

85. Sed nec *Joanni Huss* à Concilio ullam
fidem publicam, & salvum conductum
patet ex verbis ipsiusmet Concilij
29. ubi sic ait: *Ex quovis conducto per Imperatorem,
Reges, vel alios Principes Saculorum
Hereticis, & de Heresi diffamatis putantur
eos sic à suis erroribus revocare, quocumque
vinculo astrinxerunt concesso, nullum fidei
tholica vel Jurisdictioni Ecclesiastica præ-*

generari, rel impedimentum præstari, posse vel
 debere, quo minus dicto Salvoconductu non ob-
 stante, licet Judici competenti & Ecclesiastico
 de hujusmodi personarum erroribus inquire-
 re, & alias contra eos debite procedere, eosdem-
 que punire, quantum Iustitia suadebit, si suos
 errores revocare pertinaciter recusaverint.
 Hæc Concilium, quod, ut patet, nullam fi-
 dem frangere potuit, cum nullam dederit,
 proindeque falso illi, & Ecclesiæ in illo re-
 præsentatæ omnibusque Catholicis, affingi-
 tur ipsos docuisse, non esse servandam Hæ-
 reticis fidem.

86. Sigismundum Imperatorem publi-
 cæ fide cavisse conceditur, sed subintellectâ
 clausulâ salvâ semper prosecutione Iustitiæ,
 quam semper in Salvoconductu subintelli-
 gi, ex Carolinâ docet Molanus lib. 2. de ser-
 vanda fide Hereticis ex Petro Bremo referens
 hanc formam Salviconductus: *Damus tibi*
fidem publicam causam dicendi in iudicio con-
tra vim, non tamen contra furis Executionem
 & Mynsingerus Centuriâ 1. observ. 82. *Quan-*
do datur alicui securitas, vel salvus conductus
tunc intelligitur solum de violentiâ, qua de fa-
 cto con-

K

cto con-

Et contra jus infertur, & ideo meo tempore
 quidam habenti saluum conductum capto pro-
 pter delictum, vel maleficium & supplicanti
 camerâ pro mandato de relaxando & citatio-
 ne ad videndum &c. petiti processus à DD.
 Assessoribus denegati sunt.

87. Clarius id ipsum ostendit Benedictus
 Carpzovius Lutheranus in suâ practica notâ
 rerum Criminalium part. 3. q. 112. n. 82. Quo-
 ritur inquit: Si reus cui data est securitas
 in iudicio delictum sponte fuerit confessus,
 statim securitate non obstante in carcerem con-
 ieci & puniri queat. Quod affirmo cum Dan.
 Mollero l. 2. Semestr. cap. 1. n. 2. Tum, quod in
 confessum nulla alia sint partes iudicis, quam
 in condemnando. proinde sin fin. ff. ad leg. aquil.
 Tum quod saluus conductus ei tantummodo
 concedi solet, qui se innocentem asserit, aut ex-
 ceptione aliquâ utitur, quâ probatâ à pœna
 liberare potest. Joan. Zang. in tract. de excep.
 part. 2. cap. 5. n. 15. &c. quare si reus crimine
 simpliciter confessus fuit, nil quidquam illi
 securitas iuvare poterit, ideoq; eâ non obsta-
 te, accusatum incarcerationum & puniendum
 esse rectissimè quis affirmaverit.

88. Sed demus non subintellectam in litteris salvi conductus clausulam prædictam, nec tamen ad huc Imperator fœdifragus haberi poterit: Siquidem jam præviè fidem Imperatori datam Hussus fregerat, stramini se abscondens & fugam capeffens, ex quâ retractus & è curru descendens iterato populo (qui magno concursu ad spectaculum concurrerat) se immiscens, & latibulum quærens: cum tamen ei ab Imperatore specialiter demandatum fuisset, ne fugam capefferet, & hanc conditionem ipse acceptasset, locum proinde in Hussu habet supra allatum axioma, frangenti fidem, fides frangatur eidem. Nec in *Hussu* ait *Campianus*, *ratione 4. ad Academicos Anglos: animadversum fuisset, nisi homo perfidiosus & pestilens retractus ex fuga, quam ei Sigismundus Imperator periculo capitis interdixerat violatis etiam conditionibus, quas scripto pepigerat, cum Cæsare, vim omnem diplomatis enervasset: Nec Cæsar Hussu contra Ecclesiam, cuius & ipse membrum & subjectus erat, & Deum ipsum tueri potuit. Nec est punitus Hussus ait Florim. Remund. lib. 4. cap. 3. ob*

152.88

K 2

crimi-

crimina lesæ Majestatis divina, quæ in Bole-
miâ ante profectiorem suam commiserat, sed
ea, quæ post saluum conductum acceptum Con-
stantiæ commisit, Ecclesiæ se submittere nolens,
& in Hæresi pertinaciter perseverans: si enim
quis latro sub salvo conductu coram Judo
compareret, is pro commissis quidem, non autem
de committendis securitatem prætere posse.

89. Ad secundum punctum petitionem
& denegationem audientiæ, quod attinet
contrarium evincunt formalia verba ipsius
Concilij Constantiensis, cui magis, quam
Lutherano Historico fidendum est: sessione
enim 15. hæc inter alia habet: Sacrosancta
Constantiensis Synodus declarat & definit, Ar-
ticulos infra scriptos, qui habitâ collatione per
plures Magistros in sacrâ paginâ reperti fuerunt
contineri in libris & opusculis Joannis
Huss, manu ejus propriâ scriptis: & quos et-
iam idem Joannes Huss in publicâ audientia
coram Patribus & Prelatis hujus concilij con-
fessus est, in suis libris & opusculis contineri,
non esse Catholicos, nec tanquam tales esse ad-
matifandos &c.

90. Ex quibus allegatis apparet falsitas
puncti

puncti tertij supra allegati: cum ipse Imperator teste Cochlaeo lib. 4. hist. Hussit. fateatur Patres Concilij se pro Hussio instante nihil aliud respondisse, quam: *si nollet admittere justitie prosecutionem in Concilio, quid tunc in isto loco facere debeant.* Fecit certe Imperator pro Hussio quidquid potuit: in confesso Patrum Concilij sic eum affatus: *Ioannes Huss ecce dua via tibi proposita sunt, nempe ut abjures & revoces errores tuos hic condemnatos, subdasque te gratia Concilij, sic fiet, ut Concilium aliquid gratia tibi exhibeat, si autem ditos Articulos Erroneos de cætero defendere volueris: Concilium & Doctores habent jura sua, quidnam finaliter tecum agere debeant.* Eadem postridie repetens, sed nihil se proficere videns: ad Patres Concilij conversus: *Audistis Reverendissimi Domini multa ex Ioannis Huss libris excerpta, quæ & ipse confitetur & sufficienter testibus convicta sunt, è quibus vel unum satis foret ad ipsum condemnandum. Quapropter si noluerit eos errores revocare, & abjurare, poteritis contra illos discernere, ut ipse comburatur, aut agere cum eo juxta jura vestra, sicut scitis.*

K 3

91. Sub-

91. Subsecuta est hanc monitionem sententia synodi sess. 15. his verbis: *Ioannem Huss Hereticum fuisse, & tanquam hereticum indicandum & condemnandum.* Et paulò post eundem *Ioannem Huss* ab ordine Sacerdotali & alijs ordinibus, quibus insignitus est, deponendum & degradandum. Quà degradatione facta subdidit. *Hæc Sancta Synodus Constantiensis Ioannem Huss* attento, quod Ecclesia Divina non habeat ultra, quod gerere valeat; iudicium Saculari relinquere, & ipsum Curia Saculari relinquendum fore discernit. Quibus peractis *Sigismundus* ait ad *Ludovicum* Electorem Ducem Bavariæ, qui aureum pomum tenebat: *Vade recipe eum.* Qui recipiens illum tradidit licitoribus capite tonsum & alto pileo papyraceo coronatum, cui inscriptum hic est *Heresiarcha.*

Nec solùm ex Authoritate Concilij Constantiensis, sed & Cladis Varnensis probantur Adversarij docere Catholicos, & Maxime Summum Pontificem, non esse servandam Hæreticis fidem.

92. Cum Clade autem Varnensi res sic habet. Inierat cum *Amurathe* Secundo Turcarum

carum Rege inducias *Uladislaus An. 1444.*
 utrimque Juramento firmatas : Christianis
 libro *Evangeliorum* & Turcis suo *Alcora-*
no, inter jurandum digitos imponentibus :
 Sed suasu Juliani Cardinalis hoc fœdus ru-
 pit *Uladislaus* & iterato bello Turcas ag-
 gressus , postquam illorum triginta Millia
 stravisset, & *Amurathes* suorum cladem vi-
 dens Deum Christianorum , ut fœdifragi-
 um suorum vindicaret invocasset : mox vi-
 ctoria à Christianis ad A catholicos transli-
 it illis usque ad interneccionem interemptis
 occisis etiam *Uladislao* & *Iuliano* Cardinale:
 Hæc *Christiannus Matthia*, eâdem fide quâ
 successum Concilij Constantiensis circa Jo-
 annem Huss enarraverat. Qui addit *Eugeni-*
um IV. Pontificem scripsisse *Iuliano*, nullum
 valere fœdus, quod se inconsulto cum Ho-
 stibus initum sit & hoc Epitaphium :

Romulida Cannas, ego Varnam clade notavi,
Discite Mortales, non temerare fidem.
Me nisi Pontifices jussissent rumpere fœdus,
Non ferret schyiticum Pannonis ora jugum.

93. Sed nec Cardinalem nec Summum

K 4

Ponti-

Pontificem suafisse absolute foedifragium, sed urfisse conservationem foederis prius tempore secum & alijs Principibus Christianis initi: declarant verba ipsiusmet Cardinalis ad Regem perorantis: Cujus verba initialia apud *Bzovium ad Annum 1444. 1497.* hæc sunt: *Si quis vestrum fortasse miratur, quòd de rescindenda Pace ac violanda fidesim verba facturum, is primùm intelligat, nihil aliud hodie, quam de servando foedere vobiscum acturum.* Et paulò post: *Quid Turcarum perfidia prestare debeatis non id quaeritur hodie, sed violata fidei & soluti foederis ante conscientie vestrae tribunal postulamus. Nonne cum Eugenio Pontifice & Palaeologo Imperatore atque una cum Italis & Grecis, ubi à Thracia cum auxiliaribus copiis occurrerent, Latini Classem ingentem in Hellespontum mitterent, sacrosanctum ultro foedus percussistis? Percussistis. si percussistis cur cum Turcis isto violato aliud transegistis? quomodo, quamvis transactum sit, servare poteritis secundum omnino vobis foedus rescindendum est, ne primùm violetis.* Hæc sunt verba Cardinalis, qui etiam toto sermonis decursu nullam

nullam scripti Pontificij mentionem facit: & dato non concesso, quod Cardinalis asseruisset nullum valere foedus cum infidelibus sine consensu summi Pontificis initum: an ideo omnes Catholici hoc docent? certè à particulari ad universale vacillat Argumentatio.

94. Quibus adde ex *Bzovio loc. cit.* Turcam jam ante violasse foedus cum *Uladislao* initum, dum captivos, quos dimissurum & civitates quas traditurum super quibus conventum erat promitteret: & tamen tempore præfinito nec illos dimitteret, nec has traderet: adeoq; juxta supra allegatum axioma, illi frangenti fidem, fides justè frangi potuit. Absurdum proinde est, ex clade consecuta inferre, illam ob præensum non factum foedifragium contigisse asserere: in quo sattemerarius fuit supra allegatus *Christianus Matthia*, Summi Pontificis Summus Antagonista & ex asse osor, sibi ipsi in propriâ Historiâ, in eodem facto contradicens. Stragem enim quam loco numero præcedenti citato, violationi icti foederis Pontificij impulsu Juliani Cardinalis facti

K 5

asser-

ascripserat, paulo ante alieni Regni usurpationi his verbis ascribit inquit: *Vladislaus in bello contra Turcas gesto perijt, & ita Regni alieni usurpati pœnas dedit (& dum Ladislaus in Regno Paterno spoliare quæsivit, suum Polonicum amisit. Quæ causa alia est, quam ante in odium Summi Pontificis allegata certe varietas & repugnantia in teste arguit dolum, atque ita tenetur de falso. Aret. in c. nostra de Testib. Alciat. de præsumpt. 23. n. 7. Reg. 2. Præsumpt. 31. n. 3. Menoch. lib. 5. præsumpt. 23. n. 7. hinc sibi ipsi contrarius non est audiendus C. sollicitudinem de appell. in fin. Gloss. ibid. verb. adversa &c. Quod si alterutro ipsius contrario standum est, stabitur primo antiquiori, quod incorruptius protulit, quam posteriori, quod in odium Summi Pontificis. Unde gl. in cap. litteras de præsumpt. ver. purgavit. Hoc est notabile ait, quod semper standum primo dicto alicujus, si postea contrarium dicat: Quod limitat Abbas in c. per tuum de prob. Si secundum dictum veniat in favorem confitentis, seu id præsumitur appetere, ut in præfenti.*

95. Longe melius Cladem Varnensem

hic

hic Author foedifragio Pontificio, quo ruptum foedus prius initum, & quo stante secundum injuri non potuit: quam violationi foederis posterioris, cum injuriâ Summi Pontificis, & tot Christianorum Principum contra secundum Decalogi Præceptum facti adscriberet *Christianus Matthia*, & posterius Distichon à se excogitati Epithaphij hoc modo inverteret.

*Si non Pontificis violassem foedera summi
Non ferret Schyticum Pannonis ora jugum.*

PROPOSITIO X.

*Princeps Christianus bello impetitus cum
Turca & Infidelibus foedus inire & auxilium petere potest.*

96. **F**Oedus definit *Boxbornius instit. Polit. lib. 1. cap. 11.* quod sit duorum vel plurium Principum, vel Rerum publicarum publica de amicitia, societate, mutuis commercijs mutuisq; auxiliis prestandis pactio, seu solemnis conventio. Quod si cum vicinis in ea-
tur, eo præcipue fine id fiat. i. ut finiantur,